

Limba și literatura arabă
Tematica și bibliografia pentru examenul de licență sesiunea
iunie/septembrie 2026

A. Limba arabă (la alegere unul dintre cele trei module)

Modul I: Morfologie nominală

1. Părți de vorbire nominale – flexiune, categorii gramaticale, mărci.
2. Grupuri nominale – construcția genitivală, substantiv-adjectiv, grupuri cu pronume demonstrative.
3. Adjectivul și exprimarea gradelor de comparație.
4. Numeralul (cardinal, ordinal, distributiv, multiplicativ).

Modul II: Morfologie verbală

1. Flexiune
2. Categorii și mărci gramaticale
3. Forme derivate (morfologie, elemente de sens specifice)
4. Verbe cu particularități (geminate, asimilate, concave, defective)

Modul III: Sintaxa

1. Propoziția nominală: constituenți, reguli morfo-sintactice, topică.
2. Propoziția verbală: constituenți, reguli morfo-sintactice, topică.
3. Sintaxa frazei (condițională, atributivă, circumstanțială cu acuzativul prepozițional).
4. Modalizatori și formule modalizatoare.

Bibliografie de referință:

Anghelescu, Nadia 1981, *Semantica modalităților în limba arabă*, Universitatea București.

Anghelescu, Nadia, 1972, *Curs de sintaxă a limbii arabe moderne*, București: CMUB.

Badawi, Elsaid, M.G. Carter & Adrian Gully. 2004. *Modern Written Arabic – a Comprehensive Grammar*. London & New York: Routledge.

Dobrișan, Nicolae. 1988. *Curs de fonetica și morfologia limbii arabe contemporane*. București: CMUB.

B. Literatura arabă (la alegere unul dintre cele două module)

Modul I: Literatură preclasică și clasică

1. Poezia și proză preislamică – teme predilecte și forme
2. Literatura arabă și începuturile epocii islamice – mutații și elemente de continuitate în raport cu epoca preislamică; caracteristici de bază, formale și de conținut, ale textelor fundamentale ale islamului (Coran, *ḥadīṭ*).
3. Poezia de dragoste în epoca umayyadă – școala beduină și cea citadină ('Umar b. 'Abī Rabī'a, Maġnūn Laylā).
4. Literatura în epoca abbasidă: școala scribilor – condiții socio-politice, caracteristici, reprezentanți ('Abd al-Ḥamīd b. Yaḥyā al-Kātib, 'Abd Allāh b. al-Muqaffa'); dezvoltarea prozei beletristice (al- Ġāḥiẓ, al-Ḥarīrī).
5. Literatura de călătorie arabă în perioada islamului clasic (texte de Ibn Faḍlān, Ibn Ġubayr, Ibn Baṭṭūṭa).

Modul II: Literatură modernă și contemporană

1. Renașterea arabă: aspecte ale unei noi configurări culturale, între imitarea Occidentului și reevaluarea trecutului arabo-islamic. Reforma lingvistică din a doua jumătate a secolului al XIX-lea (Buṭrus al-Bustānī, 'Ibrāhīm al-Yāziġī, 'Aḥmad Fāris aṣ-Šidyāq).
2. Apariția și constituirea progresivă a noilor curente și specii literare la începutul secolului XX (proză scurtă, nuvelă, roman, teatru, poezie în vers liber).
3. *al-Madrasatu l-ḥadīṭa*: evoluția romanului în Egipt (de la Muḥammad Ḥusayn Haykal la Naġīb Maḥfūẓ) și *Bilādu š-Šām*.
4. Ṭāhā Ḥusayn, reformator al societății și literarelor arabe în *Mustaqbalu t- taqāfati fī Miṣr* ("Viitorul culturii în Egipt") și *Fī š-ši'ri l-ġāhili* ("Despre poezia preislamică").
5. *'Adabu l-'awda* și romanul formării. În discuție, romanul *al-'Ayyām* ("Zilele") de Ṭāhā Ḥusayn și *Mawsimu l-hiġrati 'ilā š-šamāl* ("Sezonul migrației către Nord") de aṭ-Ṭayyib Ṣāliḥ.

Bibliografie de referință:

Allen, Roger. 2003. *An Introduction to Arabic Literature*. Cambridge: Cambridge University Press.

Allen, Roger. 1982. *The Arabic Novel. An Historical and Critical Introduction*. New York: Syracuse University Press.

Badawi, M. M. (edited by). 1992. *Modern Arabic Literature*. Cambridge: Cambridge University Press, The Edinburgh Building.

Beeston, A. E. L., Johnstone, T. M., Serjeant, R. B. & Smith, G. R. (edited by). 2003. *Arabic Literature to the End of the Umayyad Period*. Cambridge, London, New York, New Rochelle, Melbourne, Sydney: Cambridge University Press.

Cachia, Pierre. 2002. *Arabic Literature – An Overview*. London, New York: Routledge Curzon.

Hanssen, Jens & Weiss, Max. 2016. *Arabic Thought Beyond the Liberal Age. Towards an Intellectual History of the Nahda*. Cambridge: CUP

Ḥusayn, Ṭāhā. 1926. *Fī š-ši'ri l-ğāhili* (Despre poezia preislamică). Cairo: Dār al-Maktab al-Miṣriyya.

Ḥusayn, Ṭāhā. s.a. *Mustaqbalu t-taqāfati fī Miṣr*, Cairo: Dār al-Ma'ārif.

Ḥusayn, Ṭāhā. 1992. *Al-'Ayyām*. Cairo: Mu'assasat al-'Ahrām.

Moosa, Matti. 1997. *The Origins of Modern Arabic Fiction* (second edition). Colorado: Lynne Rienner Publishers

Starkey, P. G. 2006. *Modern Arabic literature*. Edinburgh: Edinburgh University Press. New Edinburgh: Islamic surveys.

aṭ-Ṭayyib, Ṣāliḥ. *Mawsimu l-hiğrati 'ilā š-šamāl*. Bayrūt: Dār al-Ğīl.

az-Zawzanī, 'Abū 'Abd Allāh al-Ḥusayn bin 'Aḥmad. 2004. *Šarḥu l-mu'allaqāti s-sab'*. Beirut: Dār al-Ma'rifa.

C. Practica limbii arabe

1. Elaborarea în limba arabă a diverselor tipuri de texte (scrisori de intenție, curriculum vitae; articole de presă; povestiri etc.).
2. Traducerea din și în limba arabă de texte cu limbaj specializat din portofoliile de curs (economic, financiar, comercial, politic).
3. Comunicare situațională în araba bagdadiană (texte din portofoliul de curs).

Bibliografie de referință:

Abboud, Peter F. 1995. *Elementary Modern Standard Arabic*. Cambridge: Cambridge University Press. Vol. I + Vol. II.

Blanc, Haim. 1964. *Communal Dialects in Baghdad*. Massachusetts: Harvard University Press.

Elgibali, Alaa & Korica, Nevenka. 2007. *Media Arabic. A coursebook for reading Arabic news*. Cairo – New York: The American University in Cairo Press.

McCarthy, R.J. & Faraj Raffouli. 1964. *Spoken Arabic of Baghdad. Part One & Part Two*. Beirut: Librairie Orientale

Nevenka Korica, 2022, *Advanced Arabic Through Discussion*, The American University in Cairo Press

Rammuny, Raji M. 2000. *Business Arabic (Advanced Level)*. Michigan: The University of Michigan Press.

Younes, Munther, Chami Yomna. 2014. 'Arabiyyat al-Naas (Part Three): An Advanced Course in Arabic, London and New York, Routledge.